

Sprawozdanie z działalności Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu w roku akademickim 2000/2001.

Przedstawiając sprawozdanie z działalności Seminarium w roku akademickim 2000/2001 uświadomiamy sobie, że obejmuje ono czas szczególny – pierwszy rok nowego tysiąclecia. Charakterystycznym kontekstem dla ubiegłego roku akademickiego było przeżywanie Roku Jubileuszowego 2000 widzianego przez wspólnotę seminaryjną nie tylko jako dar ale również jako zobowiązanie, co miało swoje odzwierciedlenie na wszystkich poziomach formacji: intelektualnej, duchowej i pastoralnej.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje działalność Seminarium od uroczystej inauguracji mającej miejsce 5 października 2000 r. do 22 września 2001 r. to jest do powrotu alumnów wszystkich lat po przerwie wakacyjnej. Uroczystą inaugurację rozpoczęła Msza Święta celebrowana w kaplicy seminaryjnej, której przewodniczył i kazanie wygłosił Metropolita Przemyski ks. abp Józef Michalik. Gośćmi ubiegłorocznej inauguracji byli: ks. Bp Bolesław Taborski, ks. bp Edward Białogłowski z Rzeszowa, przedstawiciele Kapituły Katedralnej w Przemyślu, rektor WSD w Rzeszowie – ks. dr Jerzy Buczek, rektor WSD w Sandomierzu ks. dr Michał Mierzwa oraz ojciec duchowny ks. Jan Biedroń, przełożony wspólnoty Ojców Bazylianów w Przemyślu o. Tymoteusz Sławomir Fesz. Duchowieństwo archidiecezji przemyskiej reprezentowali księża dziekani, proboszczowie miasta Przemyśla, pracownicy Kurii Metropolitarnej oraz Sądu biskupiego. Obecni byli także profesorowie, wychowawcy i spowiednicy alumnów, jak również przedstawiciele władz świeckich województwa podkarpackiego oraz miejscowych ośrodków naukowych. Modlitewną obecnością towarzyszyły inauguracji przedstawicielki różnych zgromadzeń zakonnych

Przemyśla. Uroczystość ta transmitowana była przez katolickie radio „Ave Maria” z Jarosławia i radio „Fara” z Krosna.

W auli Instytutu Teologicznego po odśpiewaniu przez chór klerycki „Gaude Mater” i po powitaniu zgromadzonych gości przez Rektora (obecnie biskupa) Adama Szala, skrót sprawozdania z działalności Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu za rok akademicki 1999/2000 odczytał ks. dr Marek Kowalik. Wykład inauguracyjny wygłosił ks. dr Józef Trela, pt. „Tajemnica Trójcy Świętej w nauczaniu Jana Pawła II”. Podczas immatrykulacji 44 alumnów I roku otrzymało indeksy studiów. Wśród nich było 7 studentów z zakonu Ojców Bazylianów.

1. Stan osobowy Wyższego Seminarium Duchownego.

Wspólnota uczniów Chrystusa (tak jest określane Seminarium w dokumentach Kościoła) liczyła 178 kleryków naszej archidiecezji, ponadto 27 Braci Bazylianów. Na urloпах dziekańskich przebywało łącznie 12 alumnów. W okresie sprawozdawczym formacją seminaryjną kierowali Księża Przełożeni w składzie jak w roku poprzednim. Do grona ojców duchownych dołączył od kwietnia 2001 roku ks. dr Stanisław Jamrozek. Formację intelektualną w ramach Instytutu Teologicznego prowadziło 35 nauczycieli akademickich, w tym 5 samodzielnych pracowników nauki (dwóch profesorów, trzech doktorów habilitowanych), 20 doktorów, 6 licencjuszy i 4 magistrów. W gronie profesorskim, w minionym roku nastąpiły niewielkie zmiany. W marcu ojciec duchowny i wykładowca teologii dogmatycznej ks. dr Józef Trela przeszedł do pracy w Nuncjaturze Apostolskiej w Warszawie a na jego miejsce przyszedł ks. dr Stanisław Jamrozek - wykładowca teologii duchowości. Działalność wykładową wraz z upływem roku akademickiego 2000/2001 w Wyższym Seminarium Duchownym zakończyli: ks. Infułat Stanisław Zygarowicz i ks. dr Andrzej Skiba a na nowych wykładowców, którzy rozpoczęli swoją pracę już od września 2001 roku zostali powołani: w zakresie teologii – ks. dr Wacław Siwak, ks. dr Norbert Podhorecki i w zakresie filozofii – ks. mgr lic. Jerzy Kędziński. Niniejszym kierujemy słowa niewypowiedzianej wdzięczności w imieniu kleryków, licznych wychowanków, studentów i duchowych synów księżom Profesorom: Andrzejowi Skibie, Józefowi Treli a przede wszystkim Księdzu Infułatowi Zygarowiczowi. Niech Dobry Bóg, który zna zasługi każdego z nas, w swej hojności wynagrodzi

wszelki trud poniesiony dla duchowego formowania i intelektualnego kształcenia tylu kapłańskich pokoleń.

Rok akademicki 2000/2001 był szczególnym czasem dla całej wspólnoty Seminarium Duchownego w Przemyślu. W dniu 16 listopada Ojciec Święty Jan Paweł II mianował księdza Rektora Adama Szala biskupem pomocniczym Archidiecezji Przemyskiej obrządku łacińskiego, przydzielając mu stolicę tytularną Lavello. Radość wynikająca z tego faktu wśród alumnów, Przełożonych i Profesorów była i jest wciąż nie do opisania. 23 grudnia 2000 roku w bazylice archikatedralnej ks. Adam Szal otrzymał święcenia biskupie. Głównym konsekratorem był ks. abp Józef Michalik a współkonsekratorami – ks. bp Stefan Moskwa i ks. bp Edward Białogłowski. Ksiądz Biskup Adam Szal pełnił obowiązki Rektora jeszcze do czerwca 2001 roku a dnia 22 czerwca nowym rektorem został mianowany ks. Rojek Marian.

Księża Profesorowie Instytutu Teologicznego obok zajęć prowadzonych w Seminarium podejmowali także wykłady w Kolegium Teologiczno – Katechetycznym, w Studium Życia Rodzinnego i Metropolitalnym Studium Organistowskim. Poza archidiecezją zajęcia akademickie prowadzili: ks. prof. dr hab. Władysław Głowa na KUL-u, ks. dr hab. Kazimierz Bełch na Wydziale Zamiejscowym w Radomiu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego z Warszawy oraz ks. dr hab. Marian Wolicki na Papieskim Fakultecie Teologicznym we Wrocławiu i w Wyższym Seminarium Duchownym oraz Instytucie Teologicznym w Sandomierzu Również we wspomnianych placówkach naukowych w Sandomierzu z wykładami zaangażowani byli: ks. dr Rząsa Franciszek, ks. dr Haręzga Stanisław i ks. dr Marian Rojek. Ks. prof. dr hab. Stanisław Potocki, ks. dr hab. Kazimierz Bełch oraz ks. dr Józef Sroka prowadzili wykłady ze swojej specjalności w Wyższym Seminarium Duchownym w Rzeszowie. W ramach pomocy Kościołowi na Wschodzie księża profesorowie Franciszek Rząsa i Marian Rajchel prowadzili wykłady w Seminarium Duchownym obrządku łacińskiego we Lwowie.

Utrwalonym świadectwem i owocem działalności naukowej środowiska są publikacje. W okresie sprawozdawczym ukazały się następujące pozycje wykładowców Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu:

1. Ks. dr hab. Kazimierz Bełch:

- *Ekonomiczno-społeczna kondycja rodziny polskiej*. „Resovia Sacra” 7: 2000 s. 181-205;
- *Demograficzna kondycja rodziny polskiej*. Oddane do druku w „Premisla Christiana”;

2. Ks. dr Henryk Borcz:

- *Każmierski Kazimierz bp*, w: Encyklopedia Katolicka, t. 8, Lublin 2000, kol. 1321.
- *Statut Archiwum Archidiecezjalnego ob. łac. w Przemyślu*, w: *Synod Archidiecezji Przemyskiej 1995-2000*, Przemyśl 2000, s. 291-294;
- *Regulamin Pracowni Archiwum Archidiecezjalnego w Przemyślu*, w: *Synod Archidiecezji Przemyskiej 1995-2000*, Przemyśl 2000, s. 363-364;
- *Powstała niczym Feniks z popiołów. W 60. rocznicę pożaru katedry łacińskiej w Przemyślu*, „Niedziela Przemyska”, nr 24 (377) z 17. 05. 2001 (odc. 1), nr 25 (378) z 24. 06. 2001 (odc. 2);
- *Diecezja Przemyska. Zarys dziejów*, w: Strona Internetowa Archidiecezji Przemyskiej na serwerze „Opoka” – 2001 r.;

3. Ks. dr Stanisław Hareźga:

- *Bóg jest Miłością. Rozważania i kazania*, Wrocław 2001, ss. 196;
- *Biblijne czytanki majowe*, Przemyśl 2001, ss. 72;
- *Podstawy biblijne wniebowzięcia Maryi w Nowym Testamencie* „Salvatoris Mater” 2/2000/ nr 4, s. 22-40;
- *Karmić się Słowem*, „Pastores” 12/3/2001, s. 168-170;

4. Ks. dr Marian Rojek:

- *Darowanie długów jako oczekiwany owoc Wielkiego Jubileuszu Roku 2000*, „Niedziela Przemyska” 43(2000), nr 38(338) H z 17.X.2000, s. I-II, cz. 1; 43(2000), nr 39(339) H z 24.IX.2000, s. I-II, cz. 2;
- *Wolność w miłości i prawdzie jako owoc wielkiego Jubileuszu Roku 2000 w perspektywie III Tysiąclecia* „Novo millennio ineunte”, „Niedziela Przemyska” 44(2001), nr 11(364) H z 18.III.2001, s. I-II, cz. 1; 44(2001), nr 12(365) H z 25.III.2001, s. I-II, cz. 2; 44(2001), nr 13(366) H z 1.IV.2001, s. I-II, cz. 3; 44(2001), nr 14(367) H z 8.IV.2001, s. I-II, cz. 4; 44(2001), nr 15(368) H z 15.IV.2001, s. II, cz. 5; 44(2001), nr 16(369) H z 22.IV.2001, s. I-II, cz. 6; 44(2001),

nr 17(370) H z 29.IV.2001, s. I-II, cz. 7; 44(2001), nr 18(371) H z 06.V.2001, s. I-II, cz. 8; 44(2001), nr 19(372) H z 13.V.2001, s. I-II, cz. 9;

- *Teologiczno – duszpasterskie aspekty jubileuszowego pielgrzymowania do miejsc Bożej łaski*, w: *Studia sandomierskie. Teologia – filozofia – historia*, B. Stanaszek (red.), t. 7 (1997 – 2000), Sandomierz 2000, s. 90-108;

- *Konieczność chrześcijańskiego przebaczenia*, „Communitas” (Pismo Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu) 23(2001), nr 3, s. 12-14;

- *„Słowo stało się Ciałem”*. Uroczystość Bożego Narodzenia, w: *Słowo Boże na ambonie. Materiały i kazania Roku Biblii. Rok „C” /1/*, Jarosław 2000, 30-33;

- *„Zmartwychwstał Pan”*. Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego, w: *Słowo Boże na ambonie. Materiały i kazania Roku Biblii, Rok „C” /2/*, Jarosław 2001, 37-40;

- *„Nagroda Świętych”*. Uroczystość Wszystkich Świętych, w: *Słowo Boże na ambonie. Materiały i kazania Roku Biblii, Rok „C” /3/*, Jarosław 2001, 82-86;

5. Ks. dr Wacław Siwak:

- *„Tak” Maryi początkiem wielkich dzieł Bożych*, w: *Materiały i kazania Roku Jubileuszowego 2000. Rok „B” /2/ Wielki Post - Wielkanoc*, red. A. Chmura, F. Rząsa, Jarosław 2000, s. 20-23;

- *Maryja jako „Córa Boga Ojca, Matka Syna Bożego i Oblubienica Ducha Świętego” według Jana Pawła II*, w: *Trójca Święta a Maryja. Materiały z Sympozjum zorganizowanego przez Polskie Towarzystwo Mariologiczne Częstochowa, 6-8 września 1999 roku*, red: T. Siudy, K. Pek, Częstochowa 2000, s. 97-126;

- *Maryja - Matka Boża i nasza w chwale Syna*, w: *Materiały i kazania Roku Jubileuszowego 2000. Rok „B” /3/ Okres zwykły w ciągu roku*, red. A. Chmura, F. Rząsa, Jarosław 2000, s. 69-73;

- *Biblijnie o Matce Bożej Nieustającej Pomocy* [rec. książki o. Stanisława Stańczyka, *Z Maryją w nowe tysiąclecie*], „Salvatoris Mater” 2(2000) nr 3, s. 449-454;

- *I Kongres Akcji Katolickiej Archidiecezji Przemyskiej 10 - 12 listopada 2000 r. Odnowieni w wierze, z nowym zapątem w III tysiąclecie. Vademecum uczestnika*, Przemyśl 2000;

- Abp Józef Michalik, *Pan was potrzebuje. Wybrane wypowiedzi o Akcji Katolickiej*, Przemyśl 2000. – redakcja;
- *Wprowadzenie*, w: Abp Józef Michalik, *Pan was potrzebuje. Wybrane wypowiedzi o Akcji Katolickiej*, Przemyśl 2000., s. 5-8;
- *Cudowny Medalik - Elementarz prawd maryjnych*, „Informator Rycerstwa Niepokalanej” 2000 nr 11, s. 354-358;
- *Obecna w Adwencie dziejów zbawienia Matka - Niepokalanie Poczęta*, w: *Materiały i kazania Roku Biblii. Rok „C” /1/. Adwent - Boże Narodzenie*, red. A. Chmura, F. Rząsa, Jarosław 2000, s. 14-18;
- *Wcielenie jako wydarzenie zbawcze według Jana Pawła II*, „Bielsko-Żywieckie Studia Teologiczne”, 2(2000), s. 143-163;
- *Maryja jako Reprezentantka ludzkości w tajemnicy Wcielenia według Jana Pawła II*, „Roczniki Teologiczne” 4?(2000) z. 2, s. 139-152;
- *Czy Maryja umarła?*, „Informator Rycerstwa Niepokalanej „, 2001 nr 1 (132), s. 26-28;
- „*Oblubienica Ducha Świętego*” (1), „Rycerz Niepokalanej” 2001 nr 3, s. 93-94;
- „*Oblubienica Ducha Świętego*” (2), Rycerz Niepokalanej” 2001 nr 4, s. 131-132;
- *Maryja wiarą odpowiada na słowo Boże*, w: *Materiały i kazania Roku Biblii. Rok „C” /2/. Wielki Post - Wielkanoc*, red. A. Chmura, F. Rząsa, Jarosław 2001, s. 18-22;
- „*Fiat mihi secundum verbum*”. *Maryja w tajemnicy Wcielenia według Jana Pawła II*, Lublin 2001, ss. 346;
- Rec.: „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 7(2001) nr 1(13), s. 27-30 (T. D. Łukaszuk OSPPE);
- „Zeszyty Akcji Katolickiej Archidiecezji Przemyskiej” 4(2000) z. 6 - redakcja.;
- *O właściwym pojmowaniu kultu maryjnego*, „Zeszyty Akcji Katolickiej Archidiecezji Przemyskiej” 4(2000) z. 6, s. 33-41;
- *Rok Święty czasem duchowej odnowy i nawrócenia chrześcijan*, „Zeszyty Akcji Katolickiej Archidiecezji Przemyskiej” 4(2000) z. 6, s. 42-47;
- *Modlitwa fundamentem rozwoju duchowego członków Akcji Katolickiej*, „Zeszyty Akcji Katolickiej Archidiecezji Przemyskiej” 4(2000) z. 6, s. 57-65;
- *Człowiek poszukuje Boga*, „Zeszyty Maryjne” 4(2001) nr 1 (19), s. 18-20;

- *Wniebowzięta Matka - Orędowniczka królująca w chwale Syna*, „Salvatoris Mater” 2(2000) nr 4, s. 147-160;
- *Bóg wychodzi naprzeciw człowiekowi*, „Zeszyty Maryjne” 4(2001) nr 2(20), s. 18-20;
- *Dyskusja*, w: *Mariologia na przełomie wieków. Materiały z sympozjum zorganizowanego przez Polskie Towarzystwo Mariologiczne. Niepokalanów, 27-28 października 2000 roku*, red. L. Balter, P. M. Lenart, Częstochowa-Niepokalanów 2001, s. 134-135, 140, 179;
- *Chwała Maryi Wniebowziętej*, w: *Materiały i kazania Roku Biblii. Rok „C” /3/. Okres zwykły w ciągu roku*, red. A. Chmura, F. Rząsa, Jarosław 2001, s. 48-51;
- *Teologia szkaplerza* [Recenzja książki M. Zawada, *Tren królewskiej szaty*], „Salvatoris Mater” 3(2001) NR 1 (9), s. 367-374;
- *Wiara jako odpowiedź człowieka*, „Zeszyty Maryjne” 4(2001) nr 3(21), s. 18-19;
- *Wierzyć na wzór dziecka*, „Zeszyty Maryjne” 4(2001) nr 4(22), s. 18-20;

Prace w druku:

- *Maryja a Bóg Ojciec w Tajemnicy Wcielenia według Jana Pawła II i św. Maksymiliana*, [wykład wygłoszony 18 V 1999 w czasie Franciszkańskich dni Maryjnych w Poznaniu];
- *Podstawy i natura duchowego macierzyństwa Maryi w nauczaniu Jana Pawła II*, w: *Księga Pamiątkowa poświęcona Ks. Dr Stanisławowi Zygarowiczowi*;
- *Maria come «Figlia di Dio Padre, Madre del Figlio di Dio e Sposa dello Spirito Santo» secondo Giovanni Paolo II*, w: *Maria e il mistero della Santissima Trinita*, Roma;
- *Legion Maryi*, Encyklopedia Katolicka KUL
- *W trosce o swą wiarę*, „Zeszyty Maryjne” 4(2001) nr 5(23), s.
- *Teologiczna treść wizerunku Cudownego Medalika*, „Legio Mariae”
- *Legion Maryi - osiemdziesiąt lat służby Kościołowi i własnego uświęcenia*, „Legio Mariae”;
- *Powstanie i działalność Legionu Maryi w Polsce*, „Legio Mariae”

Prace w przygotowaniu:

- *Umocnieni w wierze, z nowym zapalem w trzeciej tysiąclecie. Materiały z I Kongresu Akcji Katolickiej Archidiecezji Przemyskiej*, red.
- *Ewangelizacja kultury szczególnym zadaniem Akcji Katolickiej*, w: *Umocnieni w wierze, z nowym zapalem w trzeciej tysiąclecie. Materiały*

z *I Kongresu Akcji Katolickiej Archidiecezji Przemyskiej*, red. Wacław Siwak, Przemysł 2001, s.

- *Przez Maryję do Jezusa*

6. Ks. dr Józef Sroka:

- *La Fille de Sion, la Mere et sa Servante du Seigneur dans L'oeuvre de salut a travers la liturgie romaine*, w: *De cultu mariano saeculo XX. Maria Mater Domini in mysterio salutis, quod ab Orientis et Occidentis Ecclesiis in Spiritu Sancto hodie celebretur*. Acta Congressus Mariologici-mariani internationalis in sanctuario mariano Czestachoviensis anno 1996 celebrati, vol. I, Pontificia Academia Mariana Internationalis, Citta del Vaticano 1999, s. 313-331;

- *Refleksje teologiczne nad posoborowymi błogosławieństwami Kościoła*, w: J. Wołczański (red.), *Kościół na drogach historii*. Księga Jubileuszowa dedykowana Księdzu Profesorowi Doktorowi Tadeuszowi Śliwie, Lwów-Kraków, wyd. bł. Jakuba Strzemię, 1999, s. 411-427;

- *Niedziela dniem Pana. Od szabatu do niedzieli*, w RT KUL, t. 47, Lublin 2000, s. 9-32;

- *Biskupowi Jubilatowi w hołdzie*, w: *Diligis me? Pasce*, t. II, wyd. Hodie, Sandomierz 2000, s. 705-707;

- *Liturgiczny kult Maryi Wniebowziętej*, w: *Salvatoris Mater. Kwartalnik mariologiczny*, nr 4(8), Licheń 2000, s. 124-146;

- *Liturgia Wielkiego Piątku Męki Pańskiej*, w: W. Świerzawski (red.), *Anamnesis n. 25* 7(2/2041)20-32;

7. Ks. dr Janusz Trojnar:

- *Sprawiedliwość i miłosierdzie jako fundamentalne zasady życia społecznego*, w: *Ecclesiae premisliensi serviens. Księga Jubileuszowa dedykowana Księdzu Infułatowi doktorowi Stanisławowi Zygarowiczowi*, pr. zbiorowa pod red. Ks. Bp. Adama Szala i ks. Janusza Trojnara, Przemysł 2001, s.

- *Ecclesiae premisliensi serviens. Księga Jubileuszowa dedykowana Księdzu Infułatowi doktorowi Stanisławowi Zygarowiczowi*, pr. zbiorowa pod red. Ks. Bp. Adama Szala i ks. Janusza Trojnara, Przemysł 2001 (współredaktor)

8. Ks. dr hab. Jan Twardy:

- *Głoszenie cudów Jezusa dzisiaj*, Wydawnictwo „Jedność”, Kielce 2001, ss. 388;
- *Minął tydzień*, „Niedziela”, 42(1999) nr 50, s. VI;
- *Stan polskiej homiletyki w latach 1945-1999. Próba oceny i wnioski na przyszłość*, „Przegląd Pastoralno-Homiletyczny”, 4(2000) s. 17-37;
- *Wstęp*, w: *Cena naszego zbawienia. Kazania pasyjne*, Biblioteka Pomocy Kaznodziejskich, t. XI, red. J. Twardy, Przemyśl 2001 s. 5-8;
- *Błogosławiony Józef Sebastian Pelczar wzorem dla nas w przeżywaniu Wielkiego Jubileuszu*, „Słowo Boże na Ambonie”, Materiały i kazania Roku Jubileuszowego 2000, Rok „B” (2), red. A. Chmura, F. Rząsa, Jarosław 2000 s. 162-168 (Homilia wygłoszona, dnia 19 stycznia 2000 w Bazylice Archikatedralnej w Przemyślu);
- *Kim on właściwie jest...?*, „Współczesna Ambona”, 28(2000) nr 3, s. 84-88;
- *„Nawet głuchym słuch przywraca i niemym mowę”*, „Współczesna Ambona”, 28(2000) nr 3, s. 84-88;
- *Przemówienie na pogrzebie o. Henryka Pagiewskiego*, (Tuchów, 16 marca 2000), „Nasze Wiadomości”. Kwartalnik Warszawskiej Prowincji Redemptorystów, 2000, nr 4, s.96-98;
- *Przemówienie na pogrzebie śp. ks. Władysława Kowala*, (Błazowa, 30.czerwca 1998), w: Stanisław Koczela, *Stulecie Kościoła Parafialnego pod wezwaniem św. Marcina w Błazowej*, Błazowa 2000 s. 69-70;
- *Cena naszego Zbawienia. Kazania pasyjne*. Biblioteka Pomocy Kaznodziejskich, t. XI, red. J. Twardy, Przemyśl 2001. ss. 72 (Wydawnictwo Archidiecezji Przemyskiej).

Artykuły oddane do druku:

- *Pneumatologiczny aspekt głoszenia słowa Bożego* (ss. 16, mps artykułu przesłanego ks. Markowi Uglorzowi, do druku przed sesją naukową poświęconą tematowi: *Z Duchem Świętym w nowe tysiąclecie*, organizowaną w filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, w dniach 1-3 czerwca 2001 roku).
- *Zwycięstwo i panowanie Chrystusa nad śmiercią*, *Studium biblijno-homiletyczne* (ss. 11, mps artykułu przeznaczonego do pracy zbiorowej z okazji 75-lecia urodzin ks. Infułata dra Stanisława Zygarowicza)

9. Ks. dr Bronisław Twardzicki

- *Środki audiowizualne w katechezie*, w: *W poszukiwaniu kształtu katechezy*, B. Klaus (red.), Tarnów 2000, s. 143-160;
- *Nauczanie (Katechizowanie) w klasach łączonych*, w: *Biuletyn Katechetyczny 2000/2001*, Przemyśl 2000, s. 27-42;
- (współautor), *Katechizm dla dorosłych. Polska adaptacja Katechizmu Kościoła Katolickiego*, Kraków 1999;

10. Ks. dr hab. Marian Wolicki

- *Afirmacja życia w analizie egzystencjalnej i logoterapii*, w: *Diligis me Pasce*, t. II. Księga Jubileuszowa dedykowana Biskupowi Sandomierskiemu Wacławowi Józefowi Świerzawskiemu na pięćdziesięciolecie święceń kapłańskich 1949-1999, Sandomierz 2000, s. 543-551;
- *The Concept of God in V.E. Frankl's Existential Analysis*, „Journal of Viktor Frankl Foundation of South Africa”, 2001 vol. 6 nr 1, s. 42-44;
- „Odpowiedzialność za drugich”, „Materiały i kazania Roku Biblii”, Rok „C”, 1, Jarosław 2000, s. 74-76;
- *Religijność a zdrowie psychiczne*, „Studia Sandomierskie” 7(1997-2000), s. 171-178;
- *Dojrzała moralność*, „Studia Sandomierskie” 7(1997-2000), s. 179-184;
- *Kazanie na Poniedziałek Wielkanocny (16.04.2001) - „Być świadkiem Zmartwychwstałego”*, „Materiały i kazania Roku Biblii”, Rok „C”, Jarosław 2001, s. 40-43;
- *Podstawy filozoficzne analizy egzystencjalnej i logoterapii*, Wrocław 2001.
- *Kazanie na XIII niedzielę zwykłą: „Powołani zostaliście do wolności” (1.07. 2001)*. „Materiały i kazania Roku Biblii”, Rok „C”, Jarosław 2001, s. 26-28;
- *Przekład książki Antona Baumstarka „O historycznym rozwoju liturgii (Vomgeschichtlichen Werden der Liturgie, Freiburg 1923)*, Kraków 2001.
- *Słowo o autorze*, w: A. Baumstark, *O historycznym rozwoju liturgii*, Kraków 2001, s. 13-20;
- *Słowo o książce*, w: A. Baumstark, *O historycznym rozwoju liturgii*, Kraków 2001, s. 21-25.

Pięknym zwieńczeniem wieloletniej pracy naukowej ks. Bronisława Twardzickiego był przewód doktorski przeprowadzony w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim dnia 12 marca 2001 roku. Praca będąca owocem bogatego doświadczenia Autora jako wykładowcy katechetyki nosi tytuł „Katechetyka formalna w służbie wiary”. Niezmiernie się z tego cieszymy i gratulujemy dalszych sukcesów.

Etap seminaryjnego przygotowania kandydatów do kapłaństwa obejmował formację ludzką, duchową, intelektualną i pastoralną.

2. Formacja ludzka – fundamentem całej formacji kapłańskiej

Zadanie kształtowania ludzkiej osobowości wymaga przede wszystkim poznania siebie samego, swych skłonności, charakteru, swoich mocnych i słabszych stron, co pomaga w konkretnej pracy nad sobą. Ze strony przełożonych prowadzone były spotkania wychowawcze i formacyjne poszczególnych roczników, oraz rozmowy indywidualne, których celem było ukazywanie kierunku pracy nad sobą, nie tylko w sferze życia duchowego, ale także w tym, co dotyczy pielęgnowania postaw prawdziwie ludzkich, wyrażających się w takich cechach jak: umiłowanie prawdy, prawość i rzetelność, szacunek wobec każdej osoby, poczucie sprawiedliwości, wierność danemu słowu, zdolność prawdziwego współczucia, a zwłaszcza zrównoważonego sądu i zachowania (PDV 43). Praktyczną szkołą realizacji tych postaw ludzkich była działalność Caritas Seminaryjnej, prowadzona w wielu agendach przez alumnów różnych lat, pod okiem ojca duchownego ks. Marka Pieńkowskiego. Podczas wakacji alumni po II roku studiów odbywając praktykę w Zakładzie Opieki Leczniczej w Przemyślu, mieli sposobność zetknąć się z ludzkim cierpieniem, osamotnieniem i wszelkimi problemami ludzi podeszłego wieku. W trosce o kulturę relacji międzyludzkich zorganizowano spotkania z zakresu zasad dobrego wychowania, a w konkretnych przypadkach na bieżąco korygowano postawy i zachowania niewłaściwe. Seminarium w wypełnianiu swoich zadań w dziedzinie formacji ludzkiej nawiązuje do wzorców wyniesionych z życia rodzinnego i dlatego otwiera się na wieloraką współpracę z rodzicami alumnów. W tym celu zorganizowano spotkania modlitewno – organizacyjne dla rodziców roku I i III oraz dla rodziców księży diakonów, jak również spotkanie opłatkowe dla rodziców roku II, IV i V.

3. Formacja duchowa

Formacja duchowa: zjednoczenie z Bogiem i poszukiwanie Chrystusa. Formacja duchowa według nauki Soboru Watykańskiego II i wskazań Jana Pawła II winna dążyć do tego, by alumni „nauczyli się żyć w zażyłej i nieustannej łączności z Ojcem przez Syna Jego Jezusa Chrystusa w Duchu Świętym”. Cel ten w naszym Seminarium był realizowany poprzez różne formy i praktyki życia duchowego. Trzydniowe rekolekcje jesienne o charakterze biblijnym nawiązujące do „Roku Biblii” w naszej Archidiecezji, prowadził ks. Stanisław Haręzga biorąc sobie za hasło wezwanie: „Kapłan sługą Słowa”. Na zakończenie rekolekcji jesiennych alumni V roku w liczbie 28 przystąpili do kandydatury przed święczeniami diakonatu i kapłaństwa wyrażając wobec Boga i Kościoła pragnienie przyjęcia tego sakramentu.

Rekolekcje wiosenne, które w tym roku wyjątkowo trwały 6 dni prowadził ks. Krzysztof Wąs – salwatorianin z Krakowa. Stanowiły one przygotowanie do posług lektoratu (19) i akolitu (28) alumnow roku III i IV.

Rekolekcje przed święczeniami diakonatu dla 27 alumnow roku V prowadził ich dotychczasowy ojciec duchowny ks. Józef Trela, zaś dla 15 diakonów przed święczeniami kapłańskimi ojciec duchowny ks. Marek Pieńkowski.

Comiesięczne dni skupienia prowadzili ojcowie duchowni oraz ks. grupa osób z Ruchu Focolari (ks. Eugeniusz Krasoń z Katowic, ks. Jan Abrahamowicz z Krakowa i Pan Roberto Saltina – odpowiedzialny Ruchu Focolari w Polsce). Majowy dzień skupienia, dnia 3 maja, miał zwyczajem lat ubiegłych formę pielgrzymki do Kalwarii Paławskiej. Tematem i intencją wspomnianej pielgrzymki była modlitwa w intencji trzeźwości Narodu. Program rekolekcji „W drodze” realizowała grupa Krucjaty Wyzwolenia człowieka pod przewodnictwem księdza prałata Stanisława Zarycha.

Postulowanemu przez adhortację „Pastores dabo vobis” odnajdowaniu Mistrza po to, by iść za Nim, trwać w jedności z Nim służył także sakrament pokuty. Szafarzami miłosierdzia Bożego przez posługę sakramentalną byli ojcowie duchowni oraz spowiednicy: ks. Mieczysław Rusin, ks. Jan Łojek, ks. Tadeusz Biały, ks. Stanisław Tomaszek, ks. Kazimierz Florek i Ojciec Anastazy Gęgotek – karmelita.

4. Formacja intelektualna: zrozumienie wiary.

Formacja intelektualna kandydatów do kapłaństwa znajduje konkretne uzasadnienie w samej naturze posługi kapłańskiej i jest dziś szczególnie nagląca ze względu na wyzwania „nowej ewangelizacji”, do której Pan powołuje Kościół na progu trzeciego tysiąclecia” (n. 51). Seminarium chcąc sprostać tym wymaganiom ukazanym przez Jana Pawła II, dbało o pogłębienie wiedzy alumnów. Temu celowi służyły wykłady i ćwiczenia przewidziane programem studiów. Ubogaceniem i poszerzeniem oferty intelektualnej były wykłady, prelekcje i spotkania z zaproszonymi gośćmi. W minionym roku akademickim miało miejsce dwudniowe sympozjum naukowe z okazji 10 rocznicy beatyfikacji Księdza Biskupa Józefa Sebastiana Pelczara pod hasłem „Życie swoje budował na skale”.

Alumni naszego Seminarium Duchownego brali udział w I Kongresie Akcji Katolickiej, którego finał odbywał się w Instytucie Teologicznym w Przemyślu. Seminarium zorganizowało spotkania z księdzem Profesorem Tadeuszem Borutką z PAT (Kraków), który wygłosił referat pt. „Duchowość asystenta Akcji Katolickiej”, z doktorem Wojciechem Blajerem na temat „Cmentarzysko ciałopalne kultury łużyckiej w Lipniku koło Kańczugi. Wyniki badań archeologicznych 1998-2000”. Ks. prof. Marek Starowiejski przedstawił referat pt. „Katakumby jako świadectwo życia chrześcijańskiego”. Redaktor Rafał Smoczyński z czasopisma „Frona” mówił na temat „Drogi i bezdroża kultury bez Boga”.

Alumni uczestniczyli również w 11 sympozjach i spotkaniach o charakterze ogólnopolskim organizowanych przez różne ośrodki akademickie i seminaria duchowne. Zwieńczeniem i podsumowaniem formacji intelektualnej były wyniki sesji zimowej i letniej. Ponadto alumni roku II kończąc studium z filozofii złożyli przed komisją – po raz ostatni - egzamin z całości - philosophicum. Nowe „Ratio studiorum” znosi egzaminy z całości zarówno filozofii jak i teologii. Dopełnieniem seminaryjnej formacji intelektualnej 19 diakonów było złożenie egzaminów z całości teologii (theologicum) i obrona prac magisterskich na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie do której nasze Seminarium zostało w sposób formalny afiliowane dnia 7 października 1995 r. dekretem Kongregacji Wychowania Chrześcijańskiego. Umowa o współpracy naszego Seminarium

z PAT-em została dnia 03.października 2001 roku oficjalnie przedłużona do 17 sierpnia 2005 roku.

Ważną pomoc w dziedzinie formacji intelektualnej stanowiła seminaryjna biblioteka, czytelnia i zakłady naukowe ze swymi księgozbiorami. W ostatnim roku akademickim zasób biblioteki zwiększył się drogą kupna o 520 egzemplarzy książek na ten cel wydano 11. 841 zł. Na prenumeratę czasopism wydano 6.161 zł. Wzrost księgozbioru dokonywał się także dzięki wielu ofiarodawcom, przede wszystkim duchownym, którzy przekazali na rzecz biblioteki 3.500 egzemplarzy książek i wiele czasopism. Wśród ofiarodawców chcemy wymienić ks. abpa J. Michalika (70 woluminów), ks. bpa Bolesława Taborskiego (55 wol.), ks. bpa Stefana Moskwę (165 wol.), ks bpa Adama Szala (140 wol.) Pana Profesora Jerzego Węgierskiego (700 wol.), ks. Tadeusza Robótkę (1020 wol.), ks. Stanisława Stodolaka (306 wol.), ks Aleksandra Kustrę (90 wol.), ks. Mariana Wolickiego (61 wol.), Kurię Metropolitalną 206 wol. książek i kroniki różnych diecezji, Redakcja „Niedzieli” (80 wol.). Zapisem testamentalnym przekazali swoje książki ś.p. ks. Józef Kapusta (300 wol.), ks. Józef Matuszek (200 wol.), ks. Zygmunt Gorzeński (110 wol.).

Obecnie do dyspozycji alumnów pozostaje 102.861 skatalogowanych pozycji bibliotecznych. Aktualnie Biblioteka prenumeruje 102 tytuły czasopism.

Biblioteka udostępniała swe zbiory oraz prowadziła katalogowanie nabytków a także dbała o oprawę książek i czasopism. Służyła ona wielu czytelnikom, przede wszystkim Księżom Profesorom i Alumnom, a także osobom spoza Seminarium. Oprócz alumnów i księży profesorów książki wypożyczało 405 osób spoza Seminarium w tym 60 księży 50 sióstr zakonnych i 295 osób świeckich, głównie studentów.

W ostatnim roku przeprowadzona została reorganizacja zbiorów znajdujących się w czytelni czasopism. Skatalogowano komputerowo 3394 pozycje przeznaczone do magazynu głównego, czytelni i bibliotek zakładowych. W pracy bibliotecznej zaangażowanych było wiele osób. Wśród nich s. Elżbieta Ślemp, p. Teresa Skrętowska, p. Alina Małek i p. Anna Bardzińska. Prace introligatorskie wykonywali p. Edward Bień. W sumie w ubiegłym roku akademickim do księgozbioru bibliotecznego włączono ponad 1. 914 książek wśród któ-

rych były nowości oraz książki z darów lub magazynu bibliotecznego. Do księgozbiorów zakładów naukowych włączono 127 pozycji.

W roku sprawozdawczym sporządzono komputerowe opisy 930 tytułów polskojęzycznych czasopism powojennych. Również opracowano komputerowo bibliografię zawartości czasopisma „Premisla Christiana” (129 opisów). Wiele pracy w działalność biblioteki, czytelnicy czasopism i zakładów włożyli sami alumni, pod okiem dyrektora Biblioteki ks. dra hab. Kazimierza Bełcha, ucząc się przy tym systematyczności i służby bliźni. W ramach biblioteki działała pracownia kserograficzna wykonując na rzecz alumnów i wykładowców ok. 100.000 odbitek kserograficznych. i 35.000 powielaczowych.

6. Formacja duszpasterska: udział w miłości Jezusa Chrystusa Dobrego Pasterza.

Celem całej formacji kandydatów do kapłaństwa jest przygotowanie ich w szczególny sposób do udziału w miłości Chrystusa Dobrego Pasterza” (n. 57). Wiedza zdobywana przez alumnów podczas wykładów, w myśl słów adhortacji „Pastores dabo vobis” winna być wykorzystywana w zastosowaniach praktycznych, „które kandydaci do kapłaństwa powinni podejmować stopniowo i zawsze w zgodzie z innymi obowiązkami, jakie nakłada na nich formacja”. Temu celowi służyły w naszym Seminarium przede wszystkim ćwiczenia z katechetyki, homiletyki i liturgiki. Były one prowadzone nie tylko podczas roku akademickiego, ale również w czasie wakacji w rodzinnych parafiach alumnów. Okazją do zdobywania doświadczenia duszpasterskiego był udział w różnego rodzaju rekolekcjach, pielgrzymkach, spotkaniach duszpasterskich. Alumni IV roku pomagali w prowadzeniu wakacyjnych rekolekcji Ruchu Światło - Życie, zaś roku V włączyli się w rekolekcje organizowane przez Ruch Apostolstwa Młodzieży. Wielu kleryków wyruszyło na pielgrzymi szlak wędrując z Przemyśla na Jasną Górę, zaprawiając się w duszpasterstwie pielgrzymkowym. Praktycznemu przygotowaniu o duszpasterstwa służyła działalność kół zainteresowań. Wśród nich obok wspomnianej już seminaryjnej „Caritas”, na wymienienie zasługują grupy ewangelizacyjne, wśród nich Koło Trzeźwości Koło Misyjne i Koło Duszpasterstwa Głuchoniemych działające pod kierownictwem ks. prałata dra Stanisława Krzywińskiego.

Funkcjonowanie Wyższego Seminarium Duchownego nie byłoby możliwe bez moralnego i materialnego wsparcia całej archidiecezji z ks. arcybiskupem Józefem Michalikiem na czele. Istniejące od kilku lat „Dzieło Pomocy Powołaniom” włączyło się w nurt krucjaty modlitewnej w intencji osób poświęcających się służbie Bogu i ludziom. Wielokrotnie w ciągu roku wierni naszej archidiecezji dawali budujący przykład ofiarności na rzecz seminarium. Dzięki składanym ofiarom materialnym Seminarium mogło istnieć a nawet przeprowadzać konieczne remonty.

Dzięki staraniom dyrektora administracyjnego ks. Grzegorza Garbacza podczas wakacji przeprowadzono wymianę okien na najwyższym piętrze budynku Seminaryjnego, wykonano ocieplenie pomieszczeń mieszkalnych i zmodernizowano infrastrukturę sanitarną na tym poziomie. Zamontowano nowe urządzenia zasilające budynek w wodę.

W tym miejscu chcemy wyrazić słowa wdzięczności wobec licznych dobroczyńców całej naszej archidiecezji, których nazwisk wymienić nie sposób. Dlatego wdzięczność naszą składamy na ręce Księdza Arcybiskupa i Księży Dziekanów obecnych na dzisiejszej uroczystości. Bóg zapłać za wszelkie dobro

Na ręce Siostry Przełożonej składamy słowa wdzięczności za pracę gorliwych i ofiarnych sióstr Rodziny Maryi, oraz świeckich pracowników, dzięki którym Seminarium może funkcjonować i spełniać postawione przed nim zadanie przygotowania nowych pracowników do Winnicy Pańskiej. W modlitewnej pamięci przechowujemy wspomnienie zmarłych w minionym roku wieloletnich spowiedników seminaryjnych: księdza prałata Zygmunta Gorzeńskiego i księdza kanonika Fryderyka Michalskiego, których w ostatnim roku odwołał Pan do siebie.

Wspólnota seminaryjna spłacając dług wdzięczności wobec swych dobrodziejów żyjących i zmarłych w każdą środę i czwartek poleca ich osoby i potrzeby dobremu Bogu w modlitwach i Mszach świętych odprawianych w ich intencji.

Naszkiecowany obraz życia seminaryjnego ubiegłego roku byłby niepełny, gdyby pominięte zostały wydarzenia najważniejsze jakimi są święcenia diakonatu i kapłaństwa. I tak 27 maja święcenia diakonatu w parafiach farnych w Łańcucie, Przeworsku i Krośnie oraz w parafii Bezmiechowa otrzymało 27 alumnów roku V. Radością całego Kościoła przemyskiego był dzień święceń kapłańskich – 3 czerwca. W tym dniu 15 diakonów przez posługę biskupią metropolity

przemyskiego ks. arcybiskupa Józefa Michalika, zostało włączonych w prezbiterium Kościoła Przemyskiego. W dniu 6 czerwca Księża Neoprezbiterzy odprawili w kaplicy seminaryjnej Mszę Świętą udzielając całej wspólnoty prymicyjnego błogosławieństwa.

22 czerwca br. po konferencji pedagogicznej podsumowującej kolejny rok formacji ksiądz arcybiskup Józef Michalik przewodniczył uroczystej Mszy świętej na zakończenie roku akademickiego. Wówczas ksiądz arcybiskup ogłosił, że nowym rektorem mianuje księdza doktora Mariana Rojka. Pomimo już stosunkowo późnej pory niemal wszyscy alumni zdążyli dojechać jeszcze tego dnia do rodzinnych domów i tak rozpoczął się dla nich upragniony czas wakacji.

W pierwszych dniach wakacji Seminarium Duchowne w Przemyślu w swoich przedstawicielach uczestniczyło w spotkaniach z Ojcem Świętym w Jego apostolskiej podróży na Ukrainę, radując się kolejnym zwycięstwem wiary w kraju w którym bezbożny system skazał Boga na banicję. Wzruszające świadectwa wierności Kościołowi wypisane życiem beatyfikowanych podczas tej wizyty męczenników i wyznawców przekazał nam Ojciec Święty jako zachętę, drogowskaz i gwarancję tej nadziei, która zawieść nie może. W imię tej nadziei podejmujemy wysiłek kolejnego odcinka drogi jaki nam Boża Opatrzność wyznacza.

Przemyśl, dnia 24 września 2001 r.